

תרומה גדולה

יהודי האוסף את היבול משדהו,
צריך לתת מן היבול לכהן

עיינו במקורות, העזרו בהגדרה הנ"ל ובידע שלכם וענו:

- מנין לומדים מצוה זו? (דברים י"ח ד')

- באלו שנים נותנים תרומה גדולה?

- מי נותן תרומה גדולה?

- למי נותנים? מדוע? (לפי פס' ה' בפרק י"ח)?

- מהו שיעור הנתינה? (איזו כמות נותנים)?

- לפי רש"י לפס' ד' בפרק י"ח
- האם התורה קבעה שיעור למתנה זו?

- מהו השיעור שקבעו רבותינו?

- מי אוכל מן התרומה וכיצד? (נסו לענות לפי פרק י"ח בחומש במדבר, פסוקים ח' ו'. גם רש"י)

בזמן שביהמ"ק היה קיים היו נותנים את התרומה לכהן, לפי שיעור הכמות שקבעו חכמינו, מדי שנה. הכהן לבד היה אוכל ממנה, ורק כשהוא טהור! למי שאינו כהן - אסור היה לאכול מן התרומה. היום אי אפשר לתת את התרומה לכהן, כי איננו יודעים בדיוק מי כהן מיוחס, וגם הכהן לא יוכל לאכול ממנה - כי אינו טהור (הרי כולנו טמאי - מתים) לכן מפרישים תרומה בשיעור "משהו" (= כמות קטנה מאוד) ושורפים אותה, או משליכים בכבוד (כשהיא עטופה) לאשפה.

- א. עליכם לסמן את מקומה של "תרומה גדולה" בשרטוט.
- ב. השלימו בדף העבודה את החלק המתייחס ל"תרומה גדולה".

מעשר ראשון

כל יהודי חייב לתת עשירית
מן היבול שאסף בשדהו - ללוי.

עיינו במקורות, העזרו בהגדרה הנ"ל ובידע שלכם וענו:

- מנין לומדים מצוה זו? (במדבר י"ח כ"ד)

- באלו שנים נותנים מעשר ראשון?

- מי נותן מעשר ראשון?

- למי נותנים? מדוע? (לפי פס' כ"א בפרק י"ח)

- מהו שיעור הנתינה? (איזו כמות נותנים)?

- למי מותר לאכול מן המעשר?

- מותר לאכול את המעשר רק לאחר שהופרשו ממנו "תרומת מעשר" (עיינו כרטיס מס' 3)
מנין? (רש"י לפס' כ"ד)

בזמן שבית המקדש היה קיים היה כל יהודי נותן, מדי שנה, מעשר ללוי. לאחר שהפריש הלוי "תרומת מעשר" מותר היה לכל אדם (לא רק לוי) לאכול מן המעשר בכל מקום. כיום - איננו נותנים את המעשר ללוי, כי אי אפשר לדעת מי הוא לוי מיוחס. לכן מפרישים מעשר ראשון באמירה, ולאחר שאנו מורידים ממנו תרומת מעשר - אנו אוכלים אותו (כמו את שאר הפרות).

- א. עליכם לסמן את מקומה של "מעשר ראשון" בשרטוט.
- ב. השלימו בדף העבודה את החלק ההמתייחס ל"מעשר ראשון".

תרומת מעשר

הלוי שקיבל מעשר ראשון

חייב לתת עשירית מן המעשר שקיבל- לכהן.

עיינו במקורות, העזרו בהגדרה הנ"ל ובידע שלכם, וענו:

• מנין לומדים מצוה זו? (במדבר י"ח כ"ו)

• באלו שנים נותנים תרומת מעשר?

• מי נותן?

• למי נותנים את תרומת מעשר?

• מהו שיעור הנתינה? (מהי כמות שנותנים?)

חשבו מהו החלק של תרומת מעשר מן הכמות הכללית.

• דיניה של תרומת מעשר זהים לדיני תרומה גדולה. לפי זה: למי מותר לאכול מתרומת המעשר?

בזמן שבית המקדש היה קיים היה הלוי נותן עשירית ממה שקיבל לכהן. הכהן בלבד היה אוכל את תרומת המעשר כשהוא טהור.

כיום- הלוי אינו יכול לתת מעשר זה, כי הוא אינו מקבל מעשר ראשון (הסיבות לכך – בכרטיס 2) גם הכהן אינו יכול לאכול את תרומת המעשר (והסיבות – בכרטיס 1)

לכן אנחנו מורידים את תרומת המעשר (מאית מן הכמות) ושורפים אותה או משליכים בכבוד לאשפה.

א. עליכן לסמן את מקומה של "תרומת מעשר" בשרטוט .

ב. השלימו בדף העבודה את החלק המתייחס ל"תרומת מעשר"

מעשר שני

יהודי, שאסף את יבול השדה, והפריש ממנו תרומה גדולה ומעשר ראשון, מפריש עוד עשירית ממה שנשאר, עולה אתה לירושלים, ואוכל שם כשהוא טהור.

עיינו במקורות. העזרו בהגדרה הנ"ל ובידע שלכם, וענו:

- מנין לומדים מצוה זו? (דברים י"ד כ"ב)

- באלו שנים נותנים מעשר שני?

- מהו שיעור הנתינה?

חשבו מהו החלק של מעשר שני מן הכמות הכוללת.

- מי אוכל מהמעשר השני? היכן? מדוע? (דברים י"ד כ"ג)

בזמן שביהמ"ק היה קיים היה כל אדם עולה לירושלים עם המעשר השני, בשנים א,ב,ד,ה, לשמיטה ואוכלו שם כשהוא טהור. כיום לא נוכל לאכול את המעשר, כי כולנו טמאי מתים, ולכן מפרישים את המעשר באמירה ומחללים אותו, כלומר את קדושתו, למטבע בשווי פרוטה. [את המטבע צריך לקלקל או לאבד אחת ל- 4 שנים בזמן ביעור מעשרות]

א. עליכן לסמן את מקומו של "מעשר שני" בשרטוט.

ב. השלימו בדף העבודה את החלק המתייחס ל"מעשר שני"

מעשר עני

יהודי, שאסף את יבול השדה, והפריש ממנו תרומה גדולה ומעשר ראשון, מפריש עוד עשירית ממה שנשאר ונותן לעני.

עיינו במקורות, העזרו בהגדרה הנ"ל ובידע שלכם, וענו:

- מנין לומדים מצוה זו? (דברים י"ד כ"ח ורש"י לפס' כ"ט)

- באלו שנים נותנים מעשר עני? (העזרו בדברי רש"י על המילים "שנת המעשר" בפס' י"ב מפרק כ"ו)

- מי נותן מעשר עני?

- למי נותנים?

- מהו שיעור הנתונה?

- מי אוכל ממעשר זה?

בזמן שביהמ"ק היה קיים, היה כל יהודי נותן מעשר עני לעני, לגר, ליתום ולאמנה בשנים ג' ו' לשמיטה. גם כיום, מי שיש בידיו פרות טבל ודאי (שבוודאי לא הופרשו מהם מעשר) נותן מהם לעני [אבל אם אינו נותן - אינו חוטא!]
הפרות שאנו מעשרים הם בד"כ "ספק טבל" (פרות שכנראה כבר עושרו) ולכן איננו חייבים לתת לעניים. אנו מפרישים באמירה, ואוכלים בעצמנו.

- א. עליכם לסמן את מקומו של "מעשר עני" בשרטוט.
- ב. השלימו בדף העבודה את החלק המתייחס ל"מעשר עני"

תרומות ומעשרות

מעשר ראשון

המקור (במדבר י"ח כ"ד)

שנות הנתינה: _____

שיעור הנתינה: _____

מי נותן למי: _____

מה עשו במתנה זו בזמן שביהמ"ק היה _____

קיים? _____

מה עושים בה כיום? _____

תרומה גדולה

המקור (דברים י"ח ד')

שנות הנתינה: _____

שיעור הנתינה: _____

מי נותן למי: _____

מה עשו במתנה זו בזמן שביהמ"ק היה _____

קיים? _____

מה עושים בה כיום? _____

תרומת מעשר

המקור (במדבר י"ח כ"ו)

שנות הנתינה: _____

שיעור הנתינה: _____

מי נותן למי: _____

מה עשו במתנה זו בזמן שביהמ"ק היה _____

קיים? _____

מה עושים בה כיום? _____

מעשר עני

המקור (דברים י"ד כ"ח)

שנות הנתינה: _____

שיעור הנתינה: _____

מי נותן למי: _____

מה עשו במתנה זו בזמן שביהמ"ק היה _____

קיים? _____

מה עושים בה כיום? _____

מעשר שני

המקור (דברים י"ד כ"ב)

שנות הנתינה: _____

שיעור הנתינה: _____

מי נותן למי: _____

מה עשו במתנה זו בזמן שביהמ"ק היה _____

קיים? _____

מה עושים בה כיום? _____

סמנו בשרטוט את הנתינות השונות

